

The Two Lords

by Paul Sumner

God has made him both Lord and Messiah—
this Yeshua. (Acts 2:36)
The disciple whom Yeshua loved said to Peter,
"It is the Lord." (John 21:7)
To the only God our Savior, through Yeshua
Messiah our Lord, be glory, majesty, dominion
and authority, before all time and now and
forever. (Judah 25)

In the Hebrew Bible are two words
commonly translated "Lord" in English. By
distinguishing the two, readers will see a
key messianic thread running into New
Testament.

At least 100 times in the NT Yeshua is called
"**(the) Lord** Yeshua." Hundreds of other times
he is "the Lord Yeshua Messiah" or simply
"Lord."

One of his more famous statements about
himself was: "The Son of Man is the **Lord of
the Sabbath**" (Luke 6:5). After his death, his
disciples went to fellow Jews, "preaching
peace through Yeshua Messiah — **he is Lord
of all**" (Acts 10:36). With Greeks, the message
was the same: they were "preaching the **Lord
Yeshua**" (Acts 11:20).

ישוע הוא הַאֲדוֹן

Yeshua he (is) the Lord

Yeshua as "Lord" was also central to the
teaching of Saul of Tarsus (Paul the apostle).
He urged people to "confess with [their]
mouth: **Yeshua is Lord**" (Rom 10:9).
Eventually, every being in the universe will
"confess that **Yeshua Messiah is Lord**, to the
glory of God the Father" (Phil 2:10-11).
What did Yeshua's followers mean by
calling him "Lord"? What did the word
denote and connote in Jewish minds? The
Hebrew text of Psalm 110:1 provides an
answer.

[\[Top\]](#)

De Twee Heren

door Paul Sumner
vertaling Marcel Achten

God heeft hem — deze Yeshua — zowel
Heere als Messias gemaakt. (Hand 2:36)
De leerling van wie Yeshua hield, zei tegen
Petrus: "Het is de Heer." (Joh 21:7)
Aan de enige God, onze Heiland, door Yeshua
Messias, onze Heer, zij de heerlijkheid,
majesteit, heerschappij en gezag, vóór alle tijd
en nu en voor altijd. (Juda 25)

In de Hebreeuwse bijbel zijn twee woorden die
vaak als "Heer" in het Nederlands vertaald zijn.
Door de twee van elkaar te onderscheiden, zullen
de lezers een belangrijke Messiaanse rode draad
in het Nieuwe Testament zien.

Ten minste 100 maal wordt Yeshua in het NT
"**(de) Heer** Yeshua" genoemd. Honderden andere
keren is hij "de Heer Yeshua Messiah" of gewoon
"Heer."

Eén van zijn meer beroemde uitspraken over
zichzelf was: "De Zoon des mensen is de **Heer
van de sabbat**" (Lucas 6:5). Na zijn dood, gingen
Zijn discipelen bij mede-Joden "vrede verkondi-
gen door Yeshua de Messias - **hij is Heer van
allen**" (Hand 10:36). Bij Grieken was de bood-
schap dezelfde: ze "verkondigden de **Heer
Yeshua**" (Hand 11:20).

Yeshua als "Heer" stond ook centraal in de leer
van Saulus van Tarsus (de apostel Paulus). Hij
drong er bij mensen op aan "met [hun] mond:
Yeshua is Heer" te belijden (Rom. 10:9).
Uiteindelijk zal ieder wezen in het universum
"belijden dat **Yeshua Messias Heer is**, tot eer van
God de Vader" (Phil 2:10-11).
Wat bedoelden Yeshua's volgelingen met hem
"Heer" te noemen? Wat duidde het woord aan en
op wat komt het neer in joodse hoofden? De
Hebreeuwse tekst van Psalm 110:1 biedt een
antwoord.

The "Lords" in Psalm 110

De "Heren" in Psalm 110

נָאֵם יְהוָה לְאַדְוֹנִי שֵׁב לְיְמִינִי
עַד־אֲשִׁית אִבְיָדָךְ הָרֵם לְרַגְלֶיךָ

The LORD said to my Lord,
Sit at my right hand
Until I make your enemies
a footstool for your feet.

יהוה YHVH אָדוֹן adon

De HEERE heeft tot mijn Heere gezegd:
Zit aan mijn rechterhand
Totdat ik uw vijanden tot een voetbank
voor uw voeten heb gemaakt.

The first phrase literally says: "YHVH said . . ." By custom, most English Bibles print this as "the LORD said" (large and small capital letters). This form stands for the name of God when it occurs in the Hebrew text: YHVH — the Tetragrammaton or Name of "Four Letters" (also found as YaHWeH and JeHoVaH). [For more on this, see [HaShem — The Name.](#)]

The second "Lord" (printed with one capital letter) is **Adon**. (Some Bible translators don't capitalize "Lord" in this verse, depending on how they interpret the **adon's** identity.) [Note 1] **Adon** means master, sovereign, lord, even husband. It is used for human males (Sarah calls husband Abraham her "lord"; Gen 18:12. David calls Saul his "lord"; 1 Sam 24:6. Ruth calls Boaz "my lord"; Ruth 2:14).

Adon is also used for God (Exod 34:23), who is "Lord of lords" (Deut 10:17; Ps 136:3).

De eerste zin zegt letterlijk: "YHVH zeide ..."

Doorgaans drukken de meeste Nederlandse Bijbels dit af als "de HEERE zeide" (hoofd- en kleine hoofdletters). Deze vorm staat voor de naam van God zoals die in de Hebreeuwse tekst voorkomt: YHVH - het Tetragrammaton of Naam van "Vier Letters" (ook gevonden als YaHWeH en JeHoVaH). [Voor meer hierover, zie: [HaShem — De Naam.](#)]

De tweede "Heer" (gedrukt met één hoofdletter) is **Adon**. (Sommige Bijbelvertalers zetten "Heer" in dit vers niet met een hoofdletter, afhankelijk van hoe ze de **adon** identiteit interpreteren.) [Opm. 1] **Adon** betekent meester, soeverein, heer, zelfs echtgenoot. Het wordt gebruikt voor mensen van het mannelijk geslacht (Sarah noemt echtgenoot Abraham haar "heer"; Gen 18:12. David noemt Saul zijn "heer"; 1 Sam 24:6 Ruth noemt Boaz "mijn heer"; Ruth 2:14).

Adon wordt ook voor God gebruikt (Ex 34:23), die "Heer der heren" is (Deut 10:17; Ps 136:3).

Who is the Adon?

YHVH said to my Adon . . .

Adon in Psalm 110:1 has royal status with God. He is invited to sit with God. To "sit" means to be enthroned as ruler. In verse 4 he also has priestly status — "you are a priest forever" — even though he wasn't born in and descend from the priestly line of Levi.

[[Top](#)]

Adon David

In the Hebrew Bible is a constellation of ideas sometimes called "[David Theology](#)."

It centers around David ben Jesse of Bethlehem and it spans most of the Scriptures. In fact, **David is the central human character in the Hebrew Bible**. More attention is given to him than to Moses. And,

Wie is de Adon?

YHVH zei tegen mijn Adon. . .

Adon in Psalm 110:1 heeft een Koninklijke status i.v.m. God. Hij wordt uitgenodigd om met God te zitten. "Zitten" betekent als heerser gekroond zijn. In vers 4 heeft hij ook priesterlijke status — "je bent een priester in eeuwigheid" — hoewel hij niet van de priesterlijke lijn van Levi afstamde of er in geboren was.

Adon David

In de Hebreeuwse Bijbel wordt een groepering van ideeën soms "[David Theologie](#)" genoemd. Het draait om David ben Jesse van Bethlehem en het overspant het grootste deel van de Schrift. In feite, **is David het centrale menselijke karakter in de Hebreeuwse Bijbel**. Aan hem wordt er meer aandacht gegeven dan aan Mozes. En,

according to the prophets, Israel's national destiny lies with another, future David (Hosea 3:5; Ezek 37:24-25; Isa 55:3).

King David and his descendants who ruled from Jerusalem were thought to share God's throne as His representatives on earth. David and they were princes, symbolically sitting next to the "Great King" (Ps 48:2).

We hear David express this idea himself. Just before dying, he tells his people that God "has chosen my son Solomon **to sit on the throne of the kingdom of YHVH** over Israel" (1 Chron 28:5). At the coronation ceremony, the narrator then notes, "Solomon sat on **the throne of YHVH** as king" (1 Chron 29:23). The **Adon** in verse 1 of Psalm 110 could refer to David himself or to one of his grandsons entitled to assume the role of headship over God's kingdom. The lack of specific identification intriguingly opens the window for making links to any Davidic leader in the future.

The "my" in "my Adon" could refer to the psalmist. Or it could be David himself standing by and witnessing the scepter pass to his successor, his Adon-Son Solomon. Or, thirdly, it might be the last Davidic king Zedekiah, who peered into the future beyond the fall of the House of David in 586 BC. and saw a distant "David."

Paradoxically, the branches of the tree of David did not forever perish even though his dynasty ended. The prophets predicted a "Branch" or "Shoot" of David's fallen tree would rise in the future (Amos 9:11; Isa 11:1; 53:2; Jer 23:5).

[\[Top\]](#)

Daniel and Psalm 110

The striking, symbolic passage [Daniel 7:9-14](#) apparently depicts the coronation of a future David, though the names "David" or "Messiah" are not used. In this visionary scene, a human-like "son of man" [Aramaic, **bar enash**] is escorted into the heavenly council chambers where the Ancient of Days and his "court" wait. The **Ancient of Days** gives to this unnamed **Bar Enash** authority to rule the entire world, from his shared throne of a kingdom "which will not be destroyed" (v. 14). This granting of sovereignty echoes the messianic Psalm 72, in which "David" will rule "to the ends of the earth" and "all nations will serve him."

volgens de profeten, ligt het nationale lot van Israël bij een andere, toekomstige David (Hosea 3:5; Ezechiël 37:24-25; Jesaja 55:3).

Koning David en zijn nakomelingen, die vanuit Jeruzalem regeerden werden verondersteld van Gods troon op aarde te delen als Zijn vertegenwoordigers. David en zij waren prinses, symbolisch naast de "Grote Koning" zittend (Ps 48:2). We horen David deze gedachte zelf uitdrukken. Vlak voor zijn sterven vertelt hij zijn volk dat God "mijn zoon Salomo heeft gekozen **om te zitten op de troon van het koninkrijk van YHVH** over Israël" (1 Kron 28:5). Bij de kroningceremonie, merkt de verteller dan op: "Salomo zat op **de troon van YHWH** als koning" (1 Kron 29:23).

De **Adon** in vers 1 van Psalm 110 zou kunnen verwijzen naar David zelf of naar een van zijn kleinzonen die aanspraak maakte om het leiderschap over Gods koninkrijk op zich te nemen. Het ontbreken van nadere identificatie opent intrigerend het venster voor een verbinding naar een Davidisch leider in de toekomst.

De "mijn" in "mijn Adon" zou naar de psalmist kunnen verwijzen. Of het zou David zelf kunnen zijn staande bij en getuige van het doorgeven van de scepter aan zijn opvolger, zijn Adon-zoon Salomo. Of, ten derde, is het misschien de laatste Davidische koning Zedekia, die voorbij de val van het Huis van David in 586 v.Chr. in de toekomst keek. en een verre "David" zag.

Paradoxaal genoeg zijn de takken van de boom van David niet voor eeuwig verloren gaan, ook al eindigde zijn dynastie. De profeten voorspelden dat een "tak" of "scheut" van Davids omgevallen boom in de toekomst zou opstaan (Amos 9:11; Jes 11:1; 53:2; Jer 23:5).

Daniël en Psalm 110

De opvallende, symbolische passage [Daniel 7:9-14](#) schildert blijkbaar de kroning van een toekomstige David af, hoewel de namen "David" of "Messiah" niet gebruikt worden. In deze visionaire scène wordt een mensachtige "zoon des mensen" [Aramees, **bar enash**] in de hemelse raadszaal geleid, waar de Oude van Dagen en zijn "gerechtshof" wachten. De **Oude van Dagen** geeft aan deze niet nader genoemde **Bar Enash** bevoegdheid om de hele wereld te besturen, vanaf zijn gedeelde troon van een koninkrijk "dat niet vernietigd zal worden" (v. 14). Deze toekenning van soevereiniteit echoot de Messiaanse Psalm 72, waarin "David" zal heersen "tot aan de uiteinden van de aarde" en "alle volken zullen hem dienen."

The Jewish translators of the pre-1st century Greek translation of the Hebrew Bible (the Septuagint) may have seen a link between this Danielic imagery of a coronation/power-bestowal in the heavenly realm and God's invitation in Psalm 110 to his Lord to assume co-power with him.

In **Psalm 110:3** in the Septuagint, God says to his right-hand Lord:

**Among the splendors of the holy ones,
Before the dawn I have begotten you.**

Inaugurating a king into office is like a father begetting a son. This lord's inauguration takes place in the heavens, "before the dawn" (of creation, of history, of the final age?).

This phrase echoes Psalm 2:7b:

**He said to me, "You are my son,
Today I have begotten you."** [Quoted in Acts 13:33; Heb 1:5; 5:5]

*The emergence of human kings in Israel creates a dual monarchy in Hebrew Scripture. There are now two "Lords" in ancient Israel: God himself and his co-ruling David on earth. As a result, for Yeshua to appropriate to himself the title of **Adon** from Psalm 110:1 was a known messianic interpretation.*

[\[Top\]](#)

Two Lords in the NT

Psalm 110:1 was important to Yeshua. He quoted it during his "Messianic Identity" discussions with the Pharisees (Matt 22:41-46). Then during his interrogation by Caiaphas he alluded to both Psalm 110 and to imagery in Daniel 7 (Matt 26:62-66).

Following Yeshua's teaching example, the psalm passage became a central proof-text in the preaching of the Jewish apostles. [\[See list of Psalm 110 occurrences in the NT.\]](#) In fact, this verse is the most often quoted and referenced Hebrew Bible text in all the NT (Dan 7:9-14 comes in second).

By calling Yeshua "Lord," the apostles were saying he was God's Adon — not YHVH, God the Father. Notice Paul's word order in this passage:

De Joodse vertalers van de Griekse vertaling van de Hebreeuwse Bijbel (de Septuagint) van vóór de 1ste eeuw, kunnen een verband hebben gezien tussen deze Daniël beeldspraak van een kroning/machttoekenning in de hemelse gewesten en Gods uitnodiging in Psalm 110 aan zijn Heer om met hem het medegezag op te nemen.

In **Psalm 110:3** in de Septuagint, zegt God tegen zijn rechterhand Heer:

**Onder de keur van de heiligen,
Vóór de dageraad heb Ik u verwekt.**

Een koning installeren is als een vader die een zoon verwekt. Deze installatie van de heer vindt in de hemel plaats, "vóór de dageraad" (van de schepping, van de geschiedenis, van de laatste tijd?).

Deze zin eechoot Psalm 2:7 b:

**Hij zei tegen mij: "Jij bent mijn zoon,
Vandaag heb Ik u verwekt."** [Geciteerd in Hand. 13:33; Hebr. 1:5; 5:5].

*De opkomst van menselijke koningen in Israël zorgt voor een dubbele monarchie in de Hebreeuwse Schrift. Er zijn in het oude Israël nu twee "heren": God zelf en zijn medebesturende David op aarde. Als gevolg hiervan was het door Yeshua voor zich de titel van **Adon** uit Psalm 110:1 toe-eigenen, een bekende Messiaanse interpretatie.*

Twee Heren in het NT

Psalm 110:1 was voor Yeshua belangrijk. Hij citeerde het bij zijn gesprekken met de Farizeeën over zijn "Messiaanse identiteit" (Matt 22:41-46). Tijdens zijn verhoor door Kajafas zinspeelde hij toen op zowel Psalm 110 als de beeldspraak in Daniël 7 (Matt 26:62-66).

Naar het onderwijsvoorbeeld van Yeshua, werd de psalm passage een centrale bewijstekst in de prediking van de Joodse apostelen. [\[Zie de lijst met vermeldingen van Psalm 110 in het NT.\]](#) In feite is dit vers het meest geciteerde en vermelde Hebreeuwse bijbeltekst in heel het NT (Dan 7:9-14 komt op de tweede plaats).

Door Yeshua "Heer" te noemen, zeiden de apostelen dat hij Gods Adon was — niet YHVH, God de Vader. Let op Paulus' woordvolgorde in deze passage:

As you have therefore received Messiah Yeshua **the Lord**, so walk in him. (Col 2:6)

Yeshua emphasizes his title in Matthew 22:41-46: he is the **Adon Messiah** who has kingdom authority given by God (the Ancient of Days). His **Adon**-ship dominates the NT.

Today in the city of David there has been born for you a savior, who is Messiah the Lord. (Luke 2:11)

The word which he sent to the sons of Israel, preaching peace through Yeshua Messiah (he is Lord of all) (Acts 10:36)

No one can say, "Yeshua is Lord," except by the Holy Spirit. (1 Cor 12:3)

[\[Top\]](#)

Lord Messiah and Lord God

- 1) The title "Lord" (Greek, *kurios*) is typically used to distinguish Yeshua from "God." This is clear from the salutations and benedictions in NT letters [note [Rom 1:7](#); [1 Cor 16:23](#); [Jacob 1:1](#); [2 Peter 1:2](#)]. The Father is "the God . . . of our Lord Yeshua" (Rom 15:6; 2 Cor 1:3; Eph 1:17). The typical banner of NT faith is: "There is one God, the Father . . . and one Lord, Yeshua Messiah" (1 Cor 8:6).
- 2) At times, "Lord" stands for the Tetragrammaton. [[Note 2](#)]
 - Blessed be **the Lord God of Israel, for he has visited his people . . .** to remember his holy covenant, the oath which he swore to our father Abraham. (Zechariah's blessing, Luke 1:68, 72-73)
 - Repent therefore and return, that your sins may be wiped away, in order that times of refreshing may come **from the presence of the Lord**; and **that he may send Yeshua, the Messiah** appointed for you. (Peter's sermon, Acts 3:19-20)
 - The kingdom of this world has become **the kingdom of our Lord and of his Messiah**; and he will reign forever and ever. (witnesses in heaven, Rev 11:15)
- 3) At times, Hebrew Bible texts that refer to YHVH are applied to the Lord, Yeshua:

Zoals je dan Messias Yeshua **de Heer** hebt ontvangen, wandel zo in hem. (Col 2:6)

Yeshua benadrukt zijn titel in Mattheüs 22:41-46: hij is de **Adon Messias** die door God (de Oude van Dagen) gegeven koninkrijk gezag heeft. Zijn **Adon**-schap domineert het NT.

Vandaag is er in de stad van David voor u een redder geboren, die Messias de Heer is. (Lucas 2:11)

Het woord, dat hij aan de zonen van Israël stuurde, om vrede te verkondigen door Yeshua Messiah (hij is de Heer van alle) (Hand. 10:36)

Niemand kan zeggen: "Yeshua is Heer," behalve door de Heilige Geest. (1 Kor 12:3)

Heer Messias en Heer God

- 1) De titel "Heer" (Grieks, *kurios*) wordt doorgaans gebruikt om Yeshua van "God" te onderscheiden. Dit blijkt uit de begroetingen en zegeningen in NTische brieven [zie [Rom 1:7](#); [1 Kor 16:23](#), [Jakob 1:1](#); [2 Peter 1:2](#)]. De Vader is "de God ... van onze Heer Yeshua" (Rom. 15:6; 2 Kor 1:3; Ef 1:17). De kenmerkende zinsnede van NT geloof is: "Er is één God, de Vader ... en één Heer, Yeshua Messiah" (1 Kor 8:6).
- 2) Soms staat "Heer" voor het Tetragrammaton (de 4-letterige Naam). [[Opm. 2](#)]
 - Geloofd zij **de Here God van Israël, want Hij heeft zijn volk bezocht.** . . . om zijn heilig verbond te gedenken, de eed die hij onze vader Abraham zwoor. (Zacharia's zegen, Luc. 1:68, 72-73)
 - Komt dan tot berouw en keer terug, opdat uw zonden mogen worden weggeveegd, opdat er tijden van verademing mogen komen **van het aangezicht des Heeren**; en **dat hij Yeshua, de** voor u aangestelde **Messias kan sturen.** (Petrus' preek, Handelingen 3:19-20)
 - Het koninkrijk van deze wereld is **het koninkrijk van onze Heer en van zijn Messias** geworden; en hij zal voor eeuwig en altijd regeren. (getuigen in de hemel, Opb. 11:15)
- 3) In de Hebreeuwse Bijbel worden soms teksten die naar YHVH verwijzen op de Heer, Yeshua, toegepast:

- A1:** Whoever **calls on the name of YHVH** will be delivered. (Joel 2:32 = Heb 3:5)
- A2:** There is no distinction between Jew and Greek; for the same Lord is Lord of all, abounding in riches for all who call upon him, for whoever will **call upon the name of the Lord** will be delivered. (Rom 10:12-13)
- B1:** For YHVH your God is the God of gods and the **Lord of lords** . . . (Deut 10:17a)
- B2:** . . . the Lamb will overcome them because he is **Lord of lords** and King of kings. . . And on his robe and on his thigh he has a name written: King of kings and **Lord of lords**. (Rev 17:14b; 19:16)

Here's the paradox. Though the Messiah is not YHVH, he in some way manifests his presence on earth. (Paul calls Yeshua "the image of the invisible God"; 2 Cor 4:4; Col 1:15.) An inseparable bond exists between the Lords.

This bond is seen when the ancient priests who gave Torah-decisions were called "God"; when King David was called "the angel of God" (2 Sam 14:17, 20); and when the prophets spoke and said, "Thus says the LORD." So too, when Yeshua exercises authority as God's Adon, it is as though the LORD God is ruling through him.

Yeshua is **like** the priests and David and the prophets. But he is more than they.

Yeshua said he came in God's name (John 5:43; 17:6) ("Yeshua" means in Hebrew "YHVH saves.") Through him, the God of the patriarchs — the God of the ancestral faith of Israel, the one who anointed David as co-ruling Adon — has established his kingship over humanity and continues to rule to this day by Yeshua's hand.

As present-day kingdom ruler, "he must reign until [God] has put all his enemies under his feet" (1 Cor 15:25). That is, "until the times of the restoration of all things" (Acts 3:21).

- A1:** **Wie de naam van YHVH aanroept** zal worden gered. (Joël 2:32 = 3:5 in Hebreeuwse Bijbel)
- A2:** Er is geen onderscheid tussen Jood en Griek, want dezelfde Heer is Heer over allen, rijk aan rijkdom voor allen die Hem aanroepen, want wie zal **de naam van de Heer zal aanroepen** zal worden gered. (Rom 10:12-13)
- B1:** Want YHVH, uw God, is de God der goden en de **Heer der heren**. . . (Deut 10:17a)
- B2:** . . . het Lam zal hen overwinnen, omdat hij de **Heer der heren** en de Koning der koningen is. . . En op zijn kleeft en op zijn dij staat een naam geschreven: Koning der koningen en **Heer der heren**. (Opb 17:14b; 19:16)

Hier volgt de schijnbare tegenspraak. Hoewel de Messias niet YHVH is, manifesteert hij op een of andere manier zijn aanwezigheid op aarde. (Paulus noemt Yeshua "het beeld van de onzichtbare God", 2 Kor 4:4; Col 1:15) Tussen de Heren bestaat een onafscheidelijk band.

Deze band wordt gezien bij de vroegere priesters die "God" werden genoemd als ze Torabeslissingen meedeelden; bij koning David die "de engel van God" werd genoemd (2 Sam 14:17, 20); en als de profeten spraken en "Zo zegt de HERE" zeiden. Zo ook, wanneer Yeshua als Gods Adon autoriteit uitoefent, is het alsof de HERE God via hem regeert.

Yeshua is **zoals** de priesters en David en de profeten. Maar hij is meer dan zij.

Yeshua zei dat hij in de naam van God kwam (Joh 5:43; 17:6) ("Yeshua" betekent in het Hebreeuws "YHVH redt.") Door hem heeft de God van de aartsvaders — de God van de voorouderlijke geloof van Israël, de Ene die David als meeregerende Adon zelfde — zijn koningschap over de mensheid gevestigd en blijft tot op vandaag door de hand van Yeshua regeren.

Als huidig koninkrijk bestuurder, "moet hij regeren totdat [God] al zijn vijanden onder zijn voeten heeft gelegd" (1 Kor 15:25). D.w.z. "tot aan de tijden van de wederoprichting aller dingen" (Hand 3:21).

Summary & Importance

- 1) Distinguishing the two Lords of Psalm 110:1 sheds light on the existence of David Theology and on the expectation that a future David would serve as God's representative **Adon** on earth. What the first David was in reflected moonlight, the ultimate David will be in full brightness of the sun.
- 2) The NT applies the Davidic-Messianic palette of Psalm 110:1 to Yeshua. He and his disciples focused on this text and on Daniel 7:9-14 as their way of describing his position, role, or status with God. Had they intended to argue that Yeshua was YHVH God himself, there was no point in emphasizing he was YHVH's **Adon**. During his interrogation by Caiaphas the high priest, Yeshua alluded to both Psalm 110 and Daniel 7. In response, Caiaphas accused him of blasphemy. But he wasn't guilty, because the Scriptures stood unalterable. Caiaphas could hardly reject them. But he chose to reject this **particular man** for applying them to himself. He might also have dismissed Yeshua because he didn't honor him as God's high priest (Matthew 26:62-68).
- 3) Some Christians misunderstand the title "Lord" when used for Jesus, by assuming it's identical to the Hebrew name "LORD" (YHVH). They thus conclude that Jesus is "Jehovah" in the Old Testament. If they were taught the distinction in the Hebrew text of Psalm 110:1 and how this verse is used in the NT to emphasize the Two Lords, this error would disappear.

• [Paul Sumner](#)

Notes

1. Adon is used for:
God (400+ times). Examples:
Joshua 3:11 — Behold the ark of the covenant of the Lord [Adon] of all the earth . . .
Malachi 3:1 — Then suddenly the Lord [Adon] you are seeking will come to his temple.
Psalm 8:1 — O LORD [YHVH], our Lord [Adon], how majestic is your name in all the earth.

Samenvatting & Belang

- 1) Het onderscheiden van de twee Heren van Psalm 110:1 werpt licht op het reële van David Theologie en op de verwachting dat een toekomstige David als Gods plaatsvervangende **Adon** op aarde zal gaan dienen. Wat de eerste David in weerkaatsend maanlicht was, zal de uiteindelijke David in volle helderheid van de zon zijn.
- 2) Het NT past het Davidisch-Messiaanse palet van Psalm 110:1 toe op Yeshua. Hij en zijn discipelen focusten zich op deze tekst en op Daniel 7:9-14 als hun manier om zijn positie, rol of status met God te beschrijven. Als ze de bedoeling hadden om te betogen dat Yeshua YHVH God zelf was, het had geen zin om te benadrukken dat hij YHVH's **Adon** was. Tijdens zijn verhoor door Kajafas, de hogepriester, zinspeelde Yeshua zowel op Psalm 110 als Daniël 7. In zijn reactie beschuldigde Kajafas hem van godslastering. Maar hij was niet schuldig, want de Schrift was onveranderlijk. Kajafas kon dat moeilijk ontkennen. Maar hij koos ervoor om **deze man** af te wijzen voor het toepassen ervan op zichzelf. Hij kon Yeshua ook hebben afgewezen omdat hij hem niet als hogepriester van God eerde (Mat 26:62-68).
- 3) M.b.t. Jezus begrijpen sommige christenen de titel "Heer" fout, door aan te nemen dat "Heer" identiek is aan de Hebreeuwse naam "HEER" (YHVH). Zij besluiten dus dat Jezus "Jehovah" in het Oude Testament is. Als hen het onderscheid in de Hebreeuwse tekst van Psalm 110:1 werd onderwezen en hoe dit vers in het NT wordt gebruikt om de Twee Heren te benadrukken, zou deze fout verdwijnen.

Opmerkingen

1. Adon wordt gebruikt voor:
God (400+ keer). voorbeelden:
Jozua 3:11 — Aanschouw de ark van het verbond van de Heer [Adon] van de hele aarde. . .
Maleachi 3:1 — Dan op eens zal de Heer [Adon] die u zoekt naar zijn tempel komen.
Psalm 8:1 — O HEERE [YHVH], onze Heer [Adon], hoe heerlijk is uw naam op de ganse aarde.

Humans (300+ times). Examples:

Genesis 18:12 — Sarah laughed to herself . . . Shall I have pleasure, my lord [adon] being old also?

Genesis 24:48 — I praised the LORD [YHVH], the God of my master [adon] Abraham . . .

Genesis 45:9 — God has made me [Joseph] Lord [adon] of all Egypt . . .

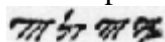
In passages where **Adon** and **YHVH** are joined, modern translators usually render the pair as "the Lord GOD" — the small caps on "God" representing the divine name, as in "the LORD." Some versions such as the NIV print "the Sovereign LORD." (Exodus 34:23; Deuteronomy 9:26; Isaiah 49:22; 61:1; Psalm 71:5; 73:28) [**Return to Text**]

2. In most of the extant versions of the Septuagint, the name of God (YHVH) has been replaced by the generic Greek word **kurios** (lord, master), which is also used for **adon**. Thus Psalm 110:1 (numbered 109:1 in the Septuagint) reads:

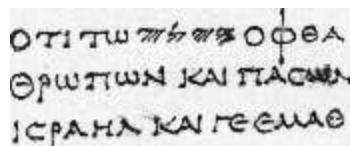
ΕΙΠΕΝ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΤΩ ΚΥΡΙΩ ΜΟΥ
(EIPEN O KURIOS TO KURIO MOU)

The **Kurios** said to my **Kurios** . . .

However, in Septuagint text fragments found in caves near the Dead Sea, **YHVH** is often printed in Paleo-Hebrew letters:

Note in the next sample how the Name is printed in the first line of a fragment of Zechariah 9:1-2, dating to the time of the Bar Kokhba Revolt (early 2nd cent. CE). It's from Nahal Hever Cave 8, a site between Qumran and Masada.

[**Return to Text**]

Mensen (300+ keer). voorbeelden:

Genesis 18:12 — Sarah lachte in zichzelf. . . Zal ik wellust hebben, mijn heer [adon] ook oud zijnde?

Genesis 24:48 — Ik prees de HEERE [YHVH], de God van mijn meester [adon] Abraham. . .

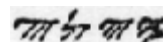
Genesis 45:9 — God heeft mij [Jozef] Heer [adon] over heel Egypte gemaakt. . .

Bij passages, waar **Adon** en **YHVH** met elkaar verbonden zijn, vertaalt men deze twee tegenwoordig veelal als "de Here GOD" — de kleine hoofdletters bij "God" duiden op de goddelijke naam, zoals in "de HEERE." Sommige versies, zoals de NIV, drukken het uit met "de Souvereine HEERE." (Exodus 34:23, Deuteronomium 9:26, Jesaja 49:22, 61:1, Psalm 71:5, 73:28)

2. In de meeste van de bestaande Septuagint versies, werd de naam van God (YHVH) vervangen door het algemene Griekse woord **kurios** (heer, meester), dat ook voor **Adon** wordt gebruikt. Zo luidt Psalm 110:1 (109:1 in de Septuagint) als volgt:

De **Kurios** zei tot mijn **Kurios** . . .

In Septuagint tekstfragmenten gevonden in grotten bij de Dode Zee, is YHVH echter vaak in Paleo-Hebreeuwse letters gedrukt:

Zie hoe in het volgende monster van een fragment van Zecharia 9:1-2, daterend uit de tijd van de Bar Kochba Opstand (begin van de 2e eeuw. CE) de naam in de eerste regel wordt afgedrukt. Het is van Nahal Hever Grot 8, een plaats tussen Qumran en Masada.

hebrew-streams.org